

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ
DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSU
PARÇADA ANLAM TESTİ

PARAGRAF ANLAMI .....
(Konu-Başlık-Ana Düşünce-Yardımcı Düşünceler)

Güzelin ve doğrunun her zaman zorluğun içinde saklı olduğunu bilmek gerekir. Marifet de budur zaten: Zor olanı yapmak. Düz yolda yürüyen insan Everest Tepesi'ne tırmananın yaşadığı o güzelliği hiçbir zaman bilmeyecektir. Güzeli yakalamak burada, Everest'etirmanmakla mümkündür.

1. Bu metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendine güvenen insan, bazı zorlukların üstesinden gelebilir.
B) Severe yapılan işlerde daha başarılı olunur.
C) Emek verilerek yapılan iş, zorluğun ardında güzelliği barındırır.
D) Zorlukları sevmeyen insanlar da başarıyı yakalayabilir.

Yaz dostluktur, belki kısa sürer ama unutulmaz, derin dostluklar yazları kurulmuştur. Dostluğa çağrı mevsimidir yaz. Çıktığımız yaylalarda, dinlendiğimiz köpüklü kıyılarda, çay bahçelerinde, parklarda neşeli insanların dünyasını bulursunuz. Hâl hatır sormalar, selam vermeler, şakalaşmalar daha bir coşkuludur.

2. Bu parça için aşağıdakilerden hangisi uygun bir başlıktır?

- A) Dostluğun Önemi B) Yaz Dostlukları
C) Unutulmayan Dostluklar D) Ülkemizde Güzellikler

Biz insanlar, sadece kendimizle iletişim kurmayız. Doğadaki diğer canlılarla yani bitkiler ve hayvanlarla da iletişim kurarız. Şöyle bir düşünün: Kedimizin, köpeğimizin başını birazcık okşadığımızda onlar da bize sevgilerini göstermeye başlıyorlar. Evdeki çiçeklerle konuşunca, onlarla ilgilenince daha güzel açıyorlar. Peki, bu bir iletişim değil mi? Demek oluyor ki insanlar dışındaki canlıların da iletişime ihtiyacı var.

3. Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğadaki canlıların yaşamı
B) İnsanların canlılarla iletişimi
C) İletişimin olumsuz tarafları
D) Canlıların hayatımızdaki yeri

PARAGRAFTA YAPI .....
Giriş – Gelişme - Sonuç

I- Kimi zaman bir aşkı anlatır türküler, kimi zaman bir çileyi. Türküler insanımızın iç dünyasını, ayrılık acısını ve çaresizliğini dile getirir çoğu zaman.

II. Türküler kimliğimizin en canlı, en önemli parçalarıdır.

III. Yüzyıllardır süzülüp gelen bu eserleri dinleyip de etkilenmeyen var mıdır?

IV. Geçmişin yaşanmışlıklarını, neşemizi, hüznümüzü, kaderimizi, sevincimizi, acımızı kısaca tüm duygularımızı türkülerde bulabiliriz.

1. Bu parçadaki bölümlerden hangisi giriş bölümüdür?

- A) Tüm duygularımızı türkülerde buluruz.
B) Türküler aşk çile konularını işler.
C) Türküler, kimliğimizi yansıtan bir parçamızdır.
D) Yüzyıllardır söylenen türkülerden herkes etkilenir.

I. Ancak hayvanların uyuma biçimleri ve süreleri çok farklı.

II. Uyku tüm canlılar için gerekli biyolojik dengeyi sağlar.

III. Bazıları günün çoğunu uykuda geçirirken bazıları gün içinde çok kısa sürelerle birçok kez uyuyor. Bazıları gündüz uyuyor, bazıları da gece.

IV. Uyku bizim için olduğu kadar başka birçok hayvan için de vazgeçilmez.

2. Yukarıdaki bölümlerden hangi ikisi giriş bölümüdür?

- A) I-III B) II-IV C) II-III D) II-IV

..... Çünkü insanoğlu öğrenen, değişen, gelişen bir varlıktır. Bilgi dağarcığımız geliştikçe, deneyimlerimiz arttıkça hem duygu hem de düşünce dünyamızda birtakım değişimler olur. Bu değişme ve gelişmeler sağlıklıdır; insanı daha başarılı, daha uyumlu, daha verimli kılar.

3. Bu parçanın başına giriş bölümü olarak aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çoğu insan, tek doğrunun kendi doğrusu olduğunu düşünür.
B) Azimli insan her güçlüğün üstesinden gelecektir.
C) Bazı insanlar benzer olaylar karşısında farklı tepkiler verebilirler.
D) insanların zaman içinde düşüncelerinde değişimler olması doğaldır.

PARAGRAF OLUŞTURMA VE TAMAMLAMA .....

Teknoloji insan hayatına birçok yenilik getirmiştir. Televizyon da bu yenilikler içerisinde önemli bir yere sahiptir. Televizyonun birey hayatındaki yeri, gerek eğlence aracı olarak gerekse eğitim-öğretim aracı olarak her geçen gün daha da artmaktadır. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren hayatımıza giren televizyon, gittikçe yaygınlaşmış; .....

1. Bu parça aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse farklı bir anlam ortaya çıkar?

- A) yaşam tarzımızı belirleyen bir güç olmuştur.
- B) tutum, değer ve davranışlarımızı önemli ölçüde etkilemiştir.
- C) yaşamımızın önemli bir parçası hâline gelmiştir.
- D) bazı sıkıntıları da beraberinde getirmiştir.

1. Bazı zararlı maddelerin tıpta kullanılmasına benzer bu durum.
2. Nükleer enerjinin iyi yanlarının olduğu ileri sürülebilir.
3. Ancak nükleer silahlara ihtiyacımız yok.
4. Çünkü nükleer silahlar hem ağırdır hem de kötü niyetle kullanılabilir.

2. Bu cümlelerle bir paragraf oluşturduğumuzda sıralama nasıl olmalıdır?

- A) 2 - 3 - 4 - 1
- B) 2 - 1 - 3 - 4
- C) 4 - 3 - 2 - 1
- D) 1 - 2 - 4 - 3

1. Bir hafta sonra folyoyu çıkartın.
2. Büyümekte olan bir bitkinin sadece bir yaprağını alüminyum folyoyla kaplayın.
3. Işık, bitkilerin büyümesini sağlayan önemli bir kaynaktır.
4. Ne görüyorsunuz? Küçük, sararmış bir yaprak.
5. Böylece yaprak ışık almayacaktır.

3. Numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda doğru sıralama nasıl olur?

- A) 3 - 2 - 5 - 1 - 4
- B) 1 - 3 - 2 - 4 - 5
- C) 4 - 3 - 1 - 2 - 5
- D) 2 - 1 - 3 - 5 - 4

PARAGRAFTA DUYULAR ve ŞİİRLERİN TEMASI .....

Seyyah oldum, gezdim gurbet illeri,
Kâr etti bağrıma yeter ayrılık.
Söyleyeyim başa gelen hâlleri;
Ölümden çok çektim, beter ayrılık!

1. Bu dördüğe hâkim olan duygu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevinç
- B) Ayrılık
- C) Merak
- D) Korku

ince bir yel çıktı. Uzaklarda bir de küçücük ama hızlı gelen bir toz bulutu parladı. Atın kürek kemiğinin üsü seğirdi. At, esen sıcak yelle, parlayan toz bulutuyla birlikte kuyruğunu da usuldan sallamaya başladı. Kuyruğunu sallayınca etrafında vızıldayan sinekler kaçıştı. Yeşil göletin etrafında birkaç tur attı, göletin yanındaki ağacın altında dikeldi. Hiç kıpırdamadı. Büyük, kara gözlerinin akı kanlanmıştı. Sağ ayağındaki biçimli, bilezik gibi takılmış sekisi otlardan görünmüyordu.

2. Bu parçada aşağıdaki duyulardan hangisiyle ilgili ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Görme
- B) İşitme
- C) Tatma
- D) Dokunma

Alçağa meyleyip su gibi akma
Geçtiğin yerlerde çamur bırakma
Altından olsa da zillet halkası
Onu köpek gibi boynuna takma

3. Bu dördüğün teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğüt
- B) Tasarı
- C) Merak
- D) Sevgi

Uzun ama eğlenceli bir yolculuktan sonra ırmağın kıyısında oturuyoruz. Dağlardan koşup gelen suyun şırıltısı ruhumuzu dinlendiriyor. Biraz dinlendikten etleri pişirmeye başlıyoruz.

4. Bir paragraftan alınan yukarıdaki bölümde hangi duygu ile ilgili bir ayrıntıya yer verilmiştir?

- A) İşitme
- B) Görme
- C) Koklama
- D) Tatma